AN COIMISIÚN
EORPACH

Strasbourg, 17.12.2024
COM(2024) 704 final

Moladh le haghaidh

MOLADH ÓN gCOMHAIRLE

maidir le beartas eacnamaíoch an limistéir euro

{SWD(2024) 704 final}

Moladh le haghaidh

MOLADH ÓN gCOMHAIRLE

maidir le beartas eacnamaíoch an limistéir euro

TÁ COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, agus go háirithe Airteagal 136 i gcomhar le hAirteagal 121(2) de,

Ag féachaint do Rialachán (AE) 2024/1263 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 29 Aibreán 2024 maidir le beartais eacnamaíocha a chomhordú go héifeachtach agus maidir le faireachas buiséadach iltaobhach agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 1466/97 ón gComhairle[1], agus go háirithe Airteagal 3(3)(a) de,

Ag féachaint do Rialachán (AE) Uimh. 1176/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Samhain 2011 maidir le míchothromaíochtaí maicreacnamaíocha a chosc agus a cheartú[2], agus go háirithe Airteagal 6(1) de,

Ag féachaint don mholadh ón gCoimisiún Eorpach,

Ag féachaint do na conclúidí ón gComhairle Eorpach,

Ag féachaint don tuairim ón gCoiste Eacnamaíoch agus Airgeadais,

Ag féachaint don tuairim ón gCoiste um Beartas Eacnamaíoch,

De bharr an mhéid seo a leanas:

(1) An 4 Samhain 2024, d'eisigh an Grúpa Euro ráiteas inar cuireadh i dtábhacht an gá atá le gníomhaíocht phráinneach chun aghaidh a thabhairt ar tháirgiúlacht, nuálaíocht agus iomaíochas an Aontais atá tite ar gcúl trí bhíthin infheistíocht uaillmhianach agus athchóirithe struchtúracha. Rinne an Chomhairle Eorpach an glao sin ar ghníomhaíocht a threisiú ina dhiaidh sin, agus d'eisigh sí dearbhú an 8 Samhain. Tá an ráiteas ón nGrúpa Euro agus an dearbhú ón gComhairle Eorpach i gcomhréir le conclúidí leathana thuarascálacha Draghi agus Letta[3][4] agus léirítear iontu chomhthuiscint ar na dúshláin agus ar na deiseanna atá roimh gheilleagar an Aontais. Soláthraíonn siad an comhthéacs le haghaidh chur chun feidhme an Chreata Rialachais Eacnamaíoch nua ('an creat'), a tháinig i bhfeidhm an 30 Aibreán 2024. Tá sé d'aidhm ag an gcreat inbhuanaitheacht fiachais phoiblí a áirithiú agus fás inbhuanaithe cuimsitheach a chur chun cinn trí bhíthin athchóirithe agus infheistíochtaí tosaíochta. Sna pleananna meántéarmacha a chuir na Ballstáit isteach go dtí seo, leagtar béim ar athchóirithe agus ar infheistíochtaí arb é is aidhm dóibh feabhas a chur ar an iomaíochas. Aithnítear sa chreat an ról atá ag an moladh ón gComhairle maidir le beartas eacnamaíoch an limistéir euro, mar chuid den Seimeastar Eorpach um

1 IO L 1263, 30.4.2024, lch. 1.
2 IO L 306, 23.11.2011, lch. 25.
3 '*Much more than a market*,' ['Margadh Thar an gCoitiantacht,'] Aibreán 2024 (Tuarascáil Letta).
4 '*The Future of European Competitiveness, Part A and B*,' ['Todhchaí iomaíochas na hEorpa, Cuid A agus B,'] Meán Fómhair 2024 (Tuarascáil Draghi).

chomhordú an bheartais eacnamaíoch, chun measúnú a sholáthar ar an mbeartas maicreacnamaíoch don limistéar euro, lena n-áirítear maidir le gnéithe fioscacha agus neamhfhioscacha araon. Trí na príomhdhúshláin mhacrastruchtúracha a chur i dtábhacht, chomh maith leis na príomhdhúshláin institiúideacha, na tosaíochtaí agus na moltaí atá dírithe go comhchoiteann ar an limistéar euro ina iomláine agus ar a Bhallstáit, cuirtear ardán ar fáil leis an Moladh seo le haghaidh plé beartais maidir le réimsí leasa choitinn Bhallstáit an limistéir euro.

(2) Léirigh an limistéar euro athléimneacht mhaicreacnamaíoch shuntasach agus frithbhoilsciú tapa á shárú aige agus an tionchar is lú is féidir aige sin ar an bhfostaíocht. Ina theannta sin, chuir cumas an limistéir euro turraingí a sheasamh agus téarnamh, mar a chonacthas ina fhreagairt ar COVID-19 agus ar an ngéarchéim fuinnimh, leis an toradh dearfach sin. Is é is cúis leis an athléimneacht sin, den chuid is mó, freagairt thráthúil bheartais ón Aontas, lena n-áirítear ón mBanc Ceannais Eorpach (BCE), agus ó na Ballstáit, rud a bhí ina chuidiú leis an ngeilleagar a mhaolú i bhfianaise géarchéimeanna móra. I ndáil leis sin, leis an staid fhioscach fhónta i roinnt Ballstát in 2019, le gníomhachtú tapa chlásal éalaithe ginearálta an Chomhshocraithe Cobhsaíochta agus Fáis, agus le hionstraimí nua an Aontais amhail NextGenerationEU agus SURE_in éineacht leis an gCreat Airgeadais Ilbhliantúil (‘CAI’), soláthraíodh spás fioscach ríthábhachtach don limistéar euro, rud a d’fhág gurbh fhéidir freagairt fhioscach éifeachtach a thabhairt. I ngeall ar chlaochlú struchtúrach an limistéir euro le 10 mbliana anuas, cuireadh lena athléimneacht freisin. Tá na margaí saothair tar éis éirí níos solúbtha, agus léirigh córais airgeadais i bhfad níos mó stóinseachta ná mar a léirigh siad le linn na Géarchéime Domhanda Airgeadais. Sa tréimhse tar éis COVID-19, bhain an tomhaltas príobháideach tairbhe as an margadh saothair láidir agus as aistrithe atá bunaithe ar fhreagairt ar bheartais, cé gur fhan an ráta coigiltis ard. Neartaíodh infheistíocht phoiblí leis an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta (‘STA’) agus le cistí eile an Aontais. Ní raibh an infheistíocht phríobháideach chomh dinimiciúil céanna, go háirithe ó bhí 2022 ann i gcomhthéacs dálaí airgeadais níos doichte agus éiginnteacht mhaicreacnamaíoch dhomhanda fhorleathan. Idir an dá linn, bhí rannchuidiú na nglan-onnmhairí le fás OTI beagán dearfach mar gheall ar dhinimic lag allmhairí agus, le déanaí, rinneadh difear d’onnmhairí de dheasca ilroinnt agus srianta trádála atá ag dul i méid. As seo amach, tar éis 0.4 % in 2023, meastar go bhfanfaidh fíorfhás OTI íseal ag thart ar 0.8 % in 2024 ach go dtiocfaidh méadú air go 1.3 % in 2025 agus 1.6 % in 2026. Le tomhaltas príobháideach níos láidre, meastar go gcuirfear dlús leis an ngníomhaíocht in 2025 agus 2026 de dhroim méaduithe ar fhíorphá agus fás fostaíochta atá leanúnach ach atá níos moille. Sa 2 bhliain amach romhainn, meastar go dtiocfaidh méadú níos mó de réir a chéile ar an infheistíocht iomlán le tacaíocht ó infheistíocht phoiblí láidir náisiúnta agus arna maoiniú ag an Aontas, agus meastar go dtacóidh méadú ar an éileamh seachtrach le honnmhairí.

(3) Tháinig méadú mór ar an mboilsciú ceannlíne tar éis na géarchéime fuinnimh go dtí leibhéil arda (arb é 10.6 % an buaicphointe a bhí ann i mí Dheireadh Fómhair 2022 le haghaidh mheán an limistéir euro), ach meastar go dtiocfaidh laghdú air go dtí 2.1 % in 2025 agus go dtiocfaidh laghdú breise air go dtí 1.9 % in 2026. Idir an dá linn tháinig laghdú freisin ar dhifreálacha boilscithe sa limistéar euro, difreálacha a leathnaigh in 2022, agus meastar go bhfanfaidh siad gar do na meáin stairiúla. Is teist é an próiseas frithbhoilscithe den chuid is mó ar leachtú na bhfórsaí eisginiúla as ar eascair méaduithe móra ar phraghsanna fuinnimh, bia agus seirbhísí le 3 bliana anuas. Léiríonn sé freisin an tionchar a bhí ag na gníomhaíochtaí beartais cinntitheacha a rinne BCE. Mar fhreagairt ar an mborradh tosaigh ar an mboilsciú, chuir BCE sraith méaduithe ar rátaí úis chun feidhme agus chuir sé tús lena cheannacháin sócmhainní a

fhoirceannadh, agus é d'aidhm aige ionchais maidir le boilsciú a choinneáil fréamhaithe agus smacht a choinneáil ar phraghsanna. Cé gur maolaíodh méid an tsriain ar bheartas airgeadaíochta le déanaí, meastar go leanfaidh rátaí beartais de bheith sriantach go leor a fhad is gá chun a áirithiú go bhfillfidh boilsciú ar sprioc mheántéarmach BCE, is é sin 2 %.

(4) D'fhan na margaí saothair láidir in 2024 d'ainneoin gníomhaíocht eacnamaíoch a bheith lagaithe. Tháinig méadú 3 mhilliún ar an bhfostaíocht sa limistéar euro idir deireadh 2022 agus lár 2024 agus shroich an líon post an líon is airde riamh. Tá an fás fostaíochta láidir ar fud aoisghrúpaí, inscne agus leibhéal na gnóthachtála oideachais. Tháinig méadú freisin ar rannpháirtíocht an lucht saothair, agus shroich sí ardleibhéal nua in 2024 cé go bhfuil dúshláin fós ann do mhná, d'oibrithe óga agus scothaosta, do Romaigh agus do dhaoine faoi mhíchumas. Ach oiread le roinnt mhaith geilleagair shárfhorbartha eile, bhain an limistéar euro tairbhe as insreabhadh mór imirce, lena n-áirítear ón Úcráin agus ó limistéir eile, rud a chuir leis an soláthar saothair agus a bhí ina chuidiú le ganntanais saothair a laghdú i roinnt tionscal. I mí Dheireadh Fómhair 2024 cobhsaíodh ráta dífhostaíochta an limistéir euro ag thart ar 6.3 %, an ráta is ísle riamh. Tháinig laghdú beag le déanaí ar an treocht atá ag dul i méid maidir le ganntanais saothair agus scileanna mar gheall ar an laghdú atá ag teacht ar an daonra in aois oibre agus ar an éileamh nua ar scileanna agus atá níos measa fós mar gheall ar an téarnamh tapa ón gcúlú eacnamaíoch de dheasca na paindéime, ach tá ganntanais mhóra lucht saothair fós ann i roinnt mhaith tionscal. Chuir brabúis chorparáideacha láidre, agus dinimicí an chláir chomhardaithe le héileamh láidir ar shaothar. Le déanaí, tháinig laghdú ar sciar na ngnólachtaí a dhearbhaíonn gur toisc é an saothar a chuireann teorainn lena dtáirgeadh agus ar an ráta folúntais poist óna mbuaicphointí stairiúla, cé go bhfuil siad fós ard agus os cionn na leibhéal a bhí ann roimh an bpaindéim.

(5) In 2023 agus 2024, tháinig méadú ar phá ainmniúil mar gheall ar thimpeallacht ardbhoilscithe agus margadh saothair docht. Sa dara ráithe de 2024, tháinig méadú 4.5 % ar chúiteamh ainmniúil in aghaidh an fhostaí (meán an limistéir euro) i gcomparáid leis an tréimhse chéanna in 2023, ráta atá beagán níos ísle ná an ráta a breathnaíodh in 2023. I Réamhaisnéis an Fhómhair 2024 ón gCoimisiún, meastar go mbeidh fás láidir ar phá ainmniúil in 2024, agus meastar go mbeidh maolú air in 2025. I dtaca le fíorphá, ar tháinig laghdú air in 2022 agus sa chéad leath de 2023, thosaigh sé ag téarnamh sa tríú ráithe de 2023. Leis an méadú ar an sciar brabúis le blianta beaga anuas, agus an laghdú a tháinig air ina dhiaidh sin, tugtar le fios go bhfuil méaduithe ar phá á n-ionsú ag gnólachtaí trí chorrlaigh bhrabúis a laghdú seachas praghsanna a ardú. Dá bhrí sin, tá an téarnamh leanúnach de réir a chéile i bhfíorphá i gcomhréir den chuid is mó leis an dinimic i ndáil le breith suas agus is cosúil go bhfuil sé comhsheasmhach le filleadh ar an sprioc bhoilscithe mheántéarmach 2 % agus le hionchais maidir le boilsciú atá fréamhaithe go maith. Tacaíodh le hioncam ag bun an dáilte ioncaim le haistrithe rialtais agus le méaduithe ar phá íosta araon le bliain anuas. Mar sin féin, tá gá le hiarrachtaí breise chun pá leordhóthanach agus poist ardcháilíochta a chur chun cinn ós rud é nach bhfuil baol na bochtaineachta ach beagán níos ísle ná mar a bhí in 2019 agus go bhfuil anás airgeadais na n-oibrithe fós ard tar éis an mhéadaithe le linn na géarchéime fuinnimh, i gcás na dteaghlach is ísle ioncam agus na dteaghlach íseal-mheánioncaim araon.

(6) Tá saincheisteanna struchtúracha seanbhunaithe ag an limistéar euro, lena n-áirítear táirgiúlacht mharbhánta, nuálaíocht theoranta agus scaipeadh teoranta teicneolaíochtaí digiteacha, praghsanna fuinnimh arda, agus an t-ualach riaracháin, a bhfuil tionchar

acu ar a iomaíochas. Tá fás tháirgiúlacht na bhfachtóirí uile – méadrach táirgiúlachta lena gcuirtear deireadh leis an méadú ar fhostaíocht agus ar chaipiteal – marbhánta le blianta beaga anuas, níos mó ná i bpiar-réigiúin idirnáisiúnta eile amhail na Stáit Aontaithe, rud a ardaíonn imní faoi chumas an limistéir euro iomaíochas a choinneáil i dtimpeallacht dhomhanda ina bhfuil athrú teicneolaíoch tapa. Chun aghaidh a thabhairt ar na dúshláin sin, tá gá le cur chuige ilghnéitheach lena n-áirítear dlús a chur leis an nuálaíocht agus ardteicneolaíochtaí agus ardbhonneagair dhigiteacha agus ghlana a fhorbairt, lena n-áirítear trí choigeartú samhlacha gnó a spreagadh agus trí dhul i ngleic le ganntanais scileanna agus trí fheabhas a chur ar rochtain ar bhonneagar digiteach freisin, i gcás inar gá. Ina theannta sin, i dtaca le scaipeadh na nuálaíochta ar fud tionscal agus gnólachtaí a éascú, scileanna sa lucht saothair a mhéadú, go háirithe scileanna glasa agus digiteacha, an t-ualach riaracháin a laghdú, an margadh aonair a dhoimhniú, agus margaí caipitil an Aontais a chomhtháthú san am céanna, tá siad ríthábhachtach i gcónaí. Ina theannta sin, laghdaítear iomaíochas costais roinnt tionscal de dheasca praghsanna fuinnimh a bheith níos airde ná piaraí idirnáisiúnta. Fágann sé sin go bhfuil gnólachtaí faoi mhíbhuntáiste, go háirithe maidir leis an méid a bhaineann le tionscail dianfhuinnimh a bhíonn ag brath ar ola agus ar ghás.

(7) Seasann an tAontas amach ar an leibhéal domhanda i dtéarmaí taighde bunúsach (nó buntaighde), tá leibhéil inchomparáide caiteachais phoiblí aige ar thaighde agus forbairt i gcomparáid lena iomaitheoirí, ach tá moill air sa taighde feidhmeach agus san aistriú chuig táirgí indíolta, go háirithe sa nuálaíocht dhigiteach ardteicneolaíochta. Tá sé ríthábhachtach nach dtitfidh an limistéar euro ná an tAontas chun deiridh ar mhórgheilleagair eile maidir leis an méid a bhaineann leis na treochtaí nuálaíochta atá ann faoi láthair, lena n-áirítear an t-aistriú glas, an digitiú, an intleacht shaorga (IS), leathsheoltóirí agus an ríomhaireacht chandamach, an spás agus an bhith-theicneolaíocht. I bhfianaise a dtábhachta atá ag dul i méid, tá sé ríthábhachtach acmhainneachtaí i dteicneolaíochtaí digiteacha straitéiseacha a fhorbairt agus ár láidreachtaí a shaothrú chun ceannasacht theicneolaíoch agus athléimneacht an Aontais a threisiú agus chun ár n-uathriail straitéiseach oscailte a choinneáil ar bun. Ina theannta sin, is féidir le bacainní ar shoghluaisteacht an eolais agus na tallainne ar fud thíortha na hEorpa bac a chur ar ghnóthú iomlán acmhainneacht an Aontais sa nuálaíocht, sa táirgiúlacht agus san iomaíochas. Chun borradh a chur faoin táirgiúlacht, is gá dlús a chur faoin nuálaíocht agus borradh a chur faoi infheistíocht sa taighde agus san fhorbairt, go háirithe infheistíocht ón earnáil phríobháideach, lena n-áirítear trí infheistíochtaí poiblí taighde agus forbartha atá leordhóthanach agus dea-chalabraithe lenar féidir iarrachtaí príobháideacha taighde agus forbartha a ghiaráil. Tá infheistíocht i gcaipiteal daonna ríthábhachtach anois de réir mar a théann geilleagair i ngleic le brúnna na n-athruithe teicneolaíocha tapa. Cé go bhfuil feabhas ag teacht ar ghnóthachtáil oideachais threasaigh san Eoraip ar an iomlán, tá an meath ar fheidhmíocht bunscileanna i measc daoine óga ina ábhar imní agus tá dul chun cinn i bhfad rótheoranta déanta maidir le rannpháirtíocht daoine fásta san fhoghlaim, rud a chuirfidh bac ar thorthaí oideachais agus ar fhás táirgiúlachta go luath amach anseo. Thairis sin, éilíonn an t-aistriú dúbailte i dtreo an digitithe agus an ghlasaithe go bhforbrófar scileanna nua, idir bhunscileanna agus scileanna níos forbartha agus speisialaithe. Ní mór aghaidh a thabhairt ar na riachtanais sin uile le tionscnaimh spriocdhírithe oideachais agus oiliúna. Trí thosaíocht a thabhairt don oideachas, don oiliúint agus d'fhorbairt scileanna, is féidir leis an Aontas borradh a chur faoin nuálaíocht, faoin táirgiúlacht agus faoin iomaíochas.

(8) Teastaíonn dálaí tacaíochta ó chuideachtaí an Aontais chun barainneachtaí scála a éascú, chun a bhfás agus a méadú a chothú agus chun cuidiú leo rath a bheith orthu sna

margaí domhanda. Léirítear i suirbhéanna gur minic a théann castacht na timpeallachta rialála, oibleagáidí tuairiscithe carnacha agus rialacha casta cánach i bhfeidhm ar chinntí infheistíochta agus ar ionchais leathnaithe cuideachtaí sa limistéar euro agus san Aontas. Bíonn tionchar ag teannas geopholaitiúil, srianta trádála, agus ábhair imní maidir le slándáil eacnamaíoch, rudaí a dhéanann difear don rochtain ar amhábhair chriticiúla agus ar theicneolaíochtaí, ar a bhfás freisin. Dá gcuirfí dlús leis an aistriú chuig geilleagar níos ciorclaí, chuideofaí dul i ngleic le ganntanas na n-amhábhar criticiúil agus dá gcothófaí infheistíocht lenár gcomhpháirtithe idirnáisiúnta, d'fhéadfaí iomaíochas thionscal na hEorpa a neartú a thuilleadh[5]. Chun acmhainní a shlógadh d'earnálacha a léiríonn acmhainneacht d'fhás ard táirgiúlachta, is gá deireadh a chur le scrogaill ar chaipiteal agus ar athdháileadh lucht saothair. Sa mhargadh fuinnimh, tá idirnaisc eangaí leordhóthanacha agus úsáid éifeachtúil na gceann atá ann cheana, go háirithe idirnaisc thrasteorann, ríthábhachtach chun táirgeoirí agus tomhaltóirí a nascadh thar limistéir gheografacha leathana. Ina theannta sin, tá sé ríthábhachtach éifeachtúlacht fuinnimh a mhéadú agus teicneolaíochtaí in-athnuaite agus teicneolaíochtaí ísealcharbóin eile a chur in úsáid agus a úsáid, trí phobail fuinnimh freisin, chun freagairt don éileamh a chumasú, chun ról na solúbthachta a mhéadú agus chun rannchuidiú le costais fuinnimh a laghdú. Trí dheireadh a chur le bacainní riaracháin agus trí cheadanna a éascú, is féidir tacú le gníomhaíocht ghnó agus le hinfheistíocht. Le hathchóirithe struchtúracha a fhaigheann tacaíocht ó chistí an Aontais, lena n-áirítear STA, cuidítear borradh a chur faoi iomaíochas na mBallstát. Cuidíonn an fás inbhuanaithe agus an fhorbairt inbhuanaithe na héagothromaíochtaí idir réigiúin na hEorpa a laghdú. Mar sin féin, tá acmhainneacht iomlán an Mhargaidh Aonair, breis agus 30 bliain tar éis a bhunaithe, fós tearcshaothraithe. D'fhéadfaí beartais chun táirgiúlacht a fheabhsú ar an leibhéal náisiúnta a shainaithint, a chur in ord tosaíochta agus a chomhordú ar bhealach níos fearr. Níl Boird Náisiúnta Táirgiúlachta bunaithe ag na Ballstáit uile chun na críche sin ná níor bhain siad úsáid éifeachtach as a n-acmhainneacht. Trí chóineasú rialála agus comhtháthú eacnamaíoch a threisiú, d'fhéadfaí borradh a chur faoin infheistíocht phríobháideach, faoin táirgiúlacht agus faoin acmhainneacht nuálach, chomh maith le héagsúlú agus slándáil na slabhraí soláthair le haghaidh chuideachtaí an Aontais. Ina theannta sin, beidh ar an Aontas dul i ngleic go cúramach leis na comhbhabhtálacha a d'fhéadfadh a bheith ann idir páirt bhreise a ghlacadh sa trádáil oscailte agus an tslándáil eacnamaíoch a neartú, spriocanna an Chomhaontaithe maidir le Tionsclaíocht Ghlan a bhaint amach agus barántas á thabhairt le cothrom iomaíochta domhanda san am céanna trí ionstraimí cosanta trádála a úsáid a thuilleadh in aghaidh cleachtas trádála éagórach. Chuige sin, tá gá le cur chuige comhordaithe agus comhlántacht bheartais ar leibhéal na mBallstát agus ar leibhéal an Aontais araon.

(9) Tá coigiltis flúirseach sa limistéar euro. Má dhírítear iad ar infheistíochtaí táirgiúla trí mhargaí caipitil, féadfaidh siad tacaíocht mhór mhaoiniúcháin a sholáthar do na claochluithe glasa agus digiteacha, rud a chuideoidh an bhearna iomaíochais a dhúnadh. Le blianta beaga anuas, mar gheall ar dhálaí dochta maoiniúcháin atá bunaithe ar bhainc, tá sé níos deacra infheistíocht a dhéanamh toisc go mbraitheann cuid mhór de chuideachtaí an limistéir euro ar an earnáil baincéireachta mar fhoinse maoiniúcháin. Mar sin féin, tá laghdú ag teacht ar chostas an chreidmheasa ar chuideachtaí, rud atá ag teacht leis an laghdú ar rátaí beartais. Níl caipiteal fiontair ná

[5] Lena n-áirítear leis an tionscnamh Global Gateway agus le cur chuige Fhoireann na hEorpa.

maoiniú neamhbhainc, go háirithe le haghaidh cuideachtaí nuálacha, ar fáil ar an leibhéal céanna agus atá sna Stáit Aontaithe. Cé gur féidir ról a bheith ag infheistíocht phoiblí, le tacaíocht ón tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta agus ó chistí eile an Aontais, tá riachtanais mhóra maoinithe phríobháidigh i gceist leis an dúshlán a bhaineann le hiomaíochas an limistéir euro a fheabhsú, mar aon le tacú le hinfheistíocht ghlas agus dhigiteach. Ní féidir le margaí caipitil ilroinnte an scála leordhóthanach maoiniúcháin a sholáthar atá ar aon dul leis an dúshlán infheistíochta sin. Le hAontas Coigiltis agus Infheistíochta Eorpach, mar a mholtar i dTuarascálacha Letta agus Draghi, d'fhéadfaí comhlántacht níos fearr a chothú idir Aontas na Margaí Caipitil agus an tAontas Baincéireachta agus d'fhéadfaí cuidiú saibhreas ollmhór na gcoigilteas príobháideach a ghiaráil chun deiseanna infheistíochta leordhóthanacha a chur ar fáil. Ar an iomlán, d'fhéadfadh sé sin rannchuidiú le maoiniú níos éasca don nuálaíocht, don dícharbónú tionsclaíoch agus don aistriú glas agus don aistriú digiteach. Mar sin féin, dá méadófaí comhthiomsú na dtionscadal in-infheistithe sa limistéar euro, bheadh gá freisin le comhtháthú níos doimhne ar mhargaí earraí agus seirbhísí, agus le simpliú rialála.

(10) Mar thoradh ar ghéarchéimeanna a bhí ann le déanaí agus ar an bhfreagairt bheartais ba ghá, tháinig méadú ar leibhéil fiachais rialtais agus ar easnaimh shuntasacha i roinnt Ballstát sa limistéar euro. Dúshlán don inbhuanaitheacht fhioscach do na blianta atá le teacht is ea an oidhreacht sin, mar aon leis na costais a bhaineann le haosú atá ag méadú. Beidh ar lucht ceaptha beartas maoláin fhioscacha a chruthú agus infheistíocht a dhéanamh in aistriú cothrom glas agus digiteach, in athléimneacht shóisialta agus eacnamaíoch, lena n-áirítear Colún Eorpach na gCeart Sóisialta, sa tslándáil fuinnimh, agus i gcás inar gá, i bhforbairt cumas cosanta.[6] Chun an chothromaíocht sin a bhaint amach, is gá tosaíocht chúramach a thabhairt do chaiteachais rialtais, agus beartais a chomhordú chun a áirithiú go dtacófar leis na hinfheistíochtaí is gá chun fás eacnamaíoch inbhuanaithe agus cuimsitheach a bhaint amach agus chun athléimneacht a fheabhsú. Cuirfidh beartais fhioscacha stuama le meascán cothrom beartais, agus beidh ról lárnach ag an gcobhsaíocht airgeadais maidir le bunchlocha eacnamaíocha an limistéir euro a threisiú agus an seasamh atá aige sa gheilleagar domhanda a dhaingniú. I dtaca leis an gcreat rialachais eacnamaíoch nua, agus go háirithe úsáid fhás an ghlanchaiteachais mar tháscaire oibriúcháin aonair i gcur chun feidhme an Chomhshocraithe Cobhsaíochta agus Fáis, meastar go bhfeabhsóidh sé ról na gcobhsaitheoirí uathoibríocha sa limistéar euro.

(11) Tar éis an bhuaicphointe a bhaint amach sa chéad ráithe de 2021, tá an meánchóimheas idir fiachas rialtais agus OTI i gcás Bhallstáit an limistéir euro ag laghdú, agus shroich sé 88.9 % de OTI ag deireadh 2023. Tá an cóimheas fiachais comhiomlán le hardú beagán in 2024 go 2025 (go 89.6 % de OTI). Tá an méadú réamh-mheasta sin ag teacht le costais seirbhísithe fiachais níos airde in éineacht le moilliú ar fhás OTI ainmniúil mar gheall ar bhoilsciú atá ag titim, agus tá easnaimh phríomhúla arda fós ag cur isteach ar dhinimic fiachais. An tráth céanna, meastar go dtiocfaidh méadú ar fhiachas in 2024 go 2025 mar thoradh ar choigeartuithe sreabhaidh i leith stoic. Tá cóimheasa fiachais phoiblí éagsúil ó thír go tír: faoi dheireadh 2025, meastar go mbeidh cóimheas idir fiachas agus OTI níos ísle ag

[6] Cuirfidh an Straitéis AE um Aontas na hUllmhachta atá ar na bacáin bonn eolais breise faoi na hiarrachtaí sin, ar straitéis í lena gcuirfear creat ar fáil le haghaidh cur chuige cuimsitheach uile-ghuaise chun rioscaí éagsúla ar fud an Aontais a réamh-mheas, a chosc agus freagairt dóibh.

formhór na mBallstát ná mar a bhí in 2020. Mar sin féin, bheadh cóimheasa fiachais os cionn 60 % fós ag 11 Bhallstát sa limistéar euro, agus bheadh 5 Bhallstát os cionn 100 % i gcónaí. Ós rud é go bhfuil fiachas an limistéir euro fós os cionn na leibhéal a bhí ann roimh an bpaindéim agus go bhfuil dúshláin inbhuanaitheachta fós ann ar fud roinnt mhaith Ballstát, tá gá le straitéisí marthanacha agus de réir a chéile chun fiachas a laghdú i gcomhréir leis an gcreat nua rialachais eacnamaíoch chun inbhuanaitheacht fiachais a áirithiú agus chun maoláin fhioscacha a atógáil. An tráth céanna, trí athchóirithe agus infheistíochtaí a dhreasú, d'fhéadfaí fás OTI a neartú, rud a chuirfeadh leis an inbhuanaitheacht fhioscach freisin. Meastar go mbeidh an staid fhioscach sa limistéar euro crapthach in 2024 (½ % de OTI) agus meastar go mbeidh sí beagán crapthach in 2025 (díreach os cionn ¼ % de OTI). Le cur chun feidhme cuí an chreata fhioscaigh nua, bheadh an staid fhioscach sa limistéar euro beagán crapthach in 2026 freisin. Tar éis na méaduithe láidre le blianta beaga anuas, is iomchuí é sin a dhéanamh sa limistéar euro, cé go bhfuil difríochtaí móra ann ó Bhallstát go chéile. I bhfianaise an ghá atá ann an inbhuanaitheacht fhioscach a fheabhsú a thuilleadh, agus leanúint de thacaíocht a thabhairt don phróiseas frithbhoilscithe leanúnach, tá gá le beartais stuama. Leis an gcomhdhlúthú fioscach difreáilte agus de réir a chéile, mar aon le hathchóirithe agus infheistíochtaí, chomh maith le hinfhaighteacht na Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta agus cistí eile an Aontais, déanfar an fás eacnamaíoch a chosaint agus borradh a chur faoin bhfás a d'fhéadfadh a bheith sa limistéar euro.

(12) Tá sé ríthábhachtach an t-airgeadas poiblí a neartú chun aghaidh a thabhairt ar ghéarchéimeanna amach anseo agus chun inbhuanaitheacht chórais na bpinsean, an chúraim sláinte agus an chúraim fhadtéarmaigh a áirithiú. Tuartar go dtiocfaidh méadú ar chostas an chaiteachais a bhaineann le haois, agus beidh éagsúlachtaí móra ann ó Bhallstát go chéile, go háirithe mar gheall ar chostais phinsin atá ag ardú, chomh maith le costais cúraim fhadtéarmaigh agus cúraim sláinte. Tá dúshláin ag baint leis an gcoigeartú is gá ar airgeadas poiblí, rud a chuireann i dtábhacht an gá atá ann ioncam agus caiteachas a bhainistiú go cúramach. Sa limistéar euro, tá an t-ioncam poiblí fós seasta, ar an meán, ag thart ar 45.6 % de OTI le 20 bliain anuas, agus tháinig borradh faoi chaiteachas le linn na géarchéime airgeadais agus phaindéim COVID-19. Meastar go dtiocfaidh méadú ar an gcóimheas ioncaim in 2024, i ngeall ar amhantair ó ioncam cánach agus ó ranníocaíochtaí sóisialta atá nasctha le margadh saothair láidir, agus meastar go dtiocfaidh méadú breise air in 2025, arna spreagadh ag bearta ioncaim lánroghnacha. Mar sin féin, d'fhéadfadh sé nach mbeadh comhdhéanamh an ioncaim ó cháin atá ann faoi láthair optamach i gcónaí, agus tá an ding chánach saothair sa limistéar euro sách ard i gcomparáid le geilleagair shárfhorbartha eile. Tá sé sin ábhartha go háirithe i gcomhthéacs an ghá atá ann rannpháirtíocht sa mhargadh saothair a uasmhéadú i margadh saothair láidir, áit a bhfuil ganntanas lucht saothair ina ábhar imní. Bheadh sé tairbhiúil an t-ualach cánach a aistriú ó chánachas saothair go cánacha eile a bhféadfadh tionchar níos lú a bheith acu ar an bhfás agus nach bhfuil chomh saobhach céanna, amhail cánachas maoine nó cánacha comhshaoil. D'fhéadfadh athbhreithnithe spriocdhírithe ar dhreasachtaí i gcórais chánach agus sochar cuidiú ganntanais lucht saothair a mhaolú agus sruth ioncaim cobhsaí a choinneáil san am céanna, rud a thacóidh leis an gcoigeartú is gá ar an airgeadas poiblí. Cé gur tháinig laghdú ar an gcóimheas iomlán idir caiteachas agus OTI ó bhí 2021 ann, tá sé fós ard i gcomparáid leis na leibhéil a bhí ann roimh COVID. Réamh-mheastar go gcobhsóidh an cóimheas caiteachais ag thart ar 49.6 % de OTI in 2024 go 2025, ós rud é go ndéanfaí na srianta ar chaiteachas reatha príomhúil a bhaineann le cur chun feidhme chreat fioscach nua an Aontais a fhritháireamh le húschaiteachas níos airde.

(13) Léirigh córas airgeadais an limistéir euro go bhfuil sé láidir, i gcomhthéacs rátaí úis atá ag méadú go tapa, agus tá timpeallacht mhaicreacnamaíoch neamhchinnte os a chomhair anois, timpeallacht ina bhfuil éileamh laghdaithe ar iasachtaí agus leochaileachtaí in earnáil na réadmhaoine i roinnt Ballstát. Le blianta beaga anuas, chuidigh brabúsacht chorparáideach láidir gnólachtaí a bhfiacha a sheirbhísiú d'ainneoin coinníollacha maoinithe níos déine. Mar sin féin, d'fhéadfadh fás eacnamaíoch lag agus costais saothair atá ag dul i méid leochaileachtaí a mhéadú i roinnt earnálacha. Go sonrach, tá laghdú mór tagtha ar phraghsanna maoine tráchtála, rud a ardaíonn imní faoi sheirbhísiú fiachais, agus tá forbairtí praghsanna cónaithe an-éagsúil ó Bhallstát go chéile. Bhí creat stuamachta láidir ina thacú le hathléimneacht earnáil na baincéireachta, lena n-áirítear ceanglais chaipitil níos airde agus cur i bhfeidhm beart atá bunaithe ar iasachtaí. Tá iasachtaí neamhthuillmheacha fós íseal ach léiríonn siad comharthaí meatha in earnáil na réadmhaoine. Tá leochaileachtaí os comhair na hearnála airgeadais neamhbhainc atá ag fás freisin i gcás ina bhfuil neamhréireanna leachtachta gan mhaolú agus ina bhfuil giaráil iomarcach, rud a d'fhéadfadh coigeartuithe praghais a mhéadú i gcás ceartú tobann margaidh.

MOLANN SÍ, LEIS SEO, gur cheart do Bhallstáit an limistéir euro gníomhaíocht a dhéanamh, ina n-aonar, lena n-áirítear trína bPleananna Téarnaimh agus Athléimneachta a chur chun feidhme, agus laistigh den Ghrúpa Euro ar bhonn comhchoiteann, sa tréimhse 2025 go 2026 chun an méid seo a leanas a dhéanamh:

(1) Iomaíochas

Táirgiúlacht a chothú trí acmhainní a bhogadh i dtreo earnálacha ardtáirgiúlachta agus earnálacha ina bhfuil acmhainneacht ardtáirgiúlachta, trí fheidhmiú feabhsaithe na margaí earraí agus seirbhísí. Aghaidh a thabhairt ar ilroinnt na n-éiceachóras nuálaíochta agus a gcumas nuálaíochtaí ceannródaíocha a ghiniúint a neartú, lena n-áirítear i dteicneolaíochtaí agus bonneagar digiteach agus glan ceannródaíoch, agus glacadh teicneolaíochtaí nua digiteacha agus glana agus gníomhaíochtaí nuálacha a ardú ar bhonn níos leithne. Caiteachas gnólachtaí ar thaighde feidhmeach agus ar nuálaíochtaí agus an t-aistriú chuig táirgí indíolta a spreagadh. Beartais a shaothrú chun glacadh réiteach digiteach agus ardteicneolaíochta i ngnólachtaí a spreagadh. Feabhas a chur ar éifeachtúlacht gnólachtaí agus ar a gcumas an scála is fearr is féidir a bhaint amach, go háirithe tríd an margadh aonair a dhoimhniú. Feabhas a chur ar an timpeallacht ghnó tríd an ualach riaracháin agus an chastacht rialála a laghdú agus trí bhacainní infheistíochta a bhaint. A áirithiú go ndíreofar beartas tionsclaíoch go héifeachtach ar earnálacha agus ar theicneolaíochtaí straitéiseacha, lena n-áiritheofar nach ndéanfaidh tacaíocht phoiblí an cothrom iomaíochta sa Mhargadh Aonair a shaobhadh, agus go gcuirfidh sé go héifeachtach le hiomaíochas an limistéir euro agus lena uathriail straitéiseach oscailte. Fiontraíocht agus cruthú gnólachtaí nua a spreagadh.

Aontas Coigiltis agus Infheistíochta Eorpach a fhorbairt, lena n-áirítear trí na naisc idir tionscadail na Margaí Caipitil agus an Aontais Baincéireachta a dhoimhniú, chun tacú le fás agus le hinfheistíochtaí agus chun feabhas a chur ar an iomaíochas. An tAontas Baincéireachta a fhorbairt a thuilleadh trí dhul chun cinn a dhéanamh maidir lena ghnéithe uile agus bailchríoch a chur ar an athchóiriú ar an gcreat bainistithe géarchéime agus árachais taiscí, agus é d'aidhm aige toradh uaillmhianach, comhleanúnach agus éifeachtach a bhaint amach lena dtabharfar aghaidh ar chuspóirí an athbhreithnithe. Na bearta nach ndearnadh fós i bplean gníomhaíochta Aontas na

Margaí Caipitil 2020 a ghlacadh, agus a áirithiú go gcuirfear na bearta a comhaontaíodh cheana chun feidhme go pras, agus an obair ar na bearta a shainaithin an Grúpa Euro a chur chun cinn i dtreo córas rialála agus maoirseachta iomaíoch agus comhsheasmhach le haghaidh na margaí caipitil. Feabhas a chur ar an rochtain ar an gcistiú iomchuí le haghaidh gnólachtaí chun fás agus infheistíocht a dhéanamh, go háirithe FBManna nuálacha, chomh maith le rochtain na saoránach ar rogha níos mó féidearthachtaí infheistíochta ar mhargaí caipitil. Tacaíocht an Aontais a ghiaráil trí bhíthin ionstraimí airgeadais chun feabhas a chur ar rochtain ar chaipiteal le haghaidh FBManna, go háirithe don nuálaíocht agus don leathnú, agus tionchar chistiú an Aontais a uasmhéadú. Caipiteal fiontair a shlógadh – go háirithe le haghaidh gnólachtaí nuathionscanta agus gnólachtaí atá ag méadú – trí bhíthin margaí caipitil Eorpacha dea-fheidhmiúla agus comhtháite chun coigilteas agus caipiteal riosca a threorú, laistigh agus lasmuigh den Aontas araon.

Uas-sciliú agus athsciliú an lucht saothair agus poist ardcháilíochta a chur chun cinn d'fhonn táirgiúlacht a mhéadú agus tacú le haistriú cothrom glas agus digiteach. Imeascadh grúpaí faoi ghannionadaíocht i margadh an tsaothair a chothú, lena n-áirítear trí bheartais ghníomhacha maidir leis an margadh saothair a fheabhsú. Feabhas a chur ar bheartais oideachais agus oiliúna, lena n-áirítear gairmoideachas agus gairmoiliúint, chun feabhas a chur ar thorthaí oideachais agus chun meaitseáil níos fearr a áirithiú idir éileamh agus soláthar próifílí scileanna.

Infheistíocht inláimhsithe agus dholáimhsithe a chur chun cinn i dteicneolaíochtaí criticiúla, i mbonneagar agus i réimsí tosaíochtaí coiteanna, amhail an t-aistriú digiteach agus an t-aistriú glas, agus méadú na gcumas cosanta a chur chun cinn trí chaipiteal príobháideach a shlógadh agus an infheistíocht phoiblí is gá a áirithiú. Infheistíocht sa taighde agus san fhorbairt a spreagadh, go háirithe trí chaiteachas na hearnála príobháidí a éascú trí chreatdálaí feabhsaithe le haghaidh infheistíochta agus athchóirithe struchtúracha agus trí fheabhas a chur ar chomhordú an chistithe phoiblí, lena n-áirítear ar leibhéal an Aontais. Leanúint de Phleananna Téarnaimh agus Athléimneachta a chur chun feidhme go pras agus leas iomlán a bhaint as cláir an bheartais comhtháthaithe. Éifeachtacht na gníomhaíochta beartais a fheabhsú arb é is aidhm di táirgiúlacht a ardú trína áirithiú go ndéanfar bearta a shainaithint, a chomhordú agus a chur in ord tosaíochta ar bhealach leordhóthanach, lena n-áirítear trí bhíthin rialachas feabhsaithe, rannpháirtíocht na n-údarás áitiúil agus réigiúnach, agus trí úsáid níos éifeachtaí a bhaint as na Boird Náisiúnta Táirgiúlachta.

(2) Athléimneacht

Rannpháirtíocht sa mhargadh saothair a mhéadú a thuilleadh, imeascadh grúpaí faoi ghannionadaíocht i margadh an tsaothair a éascú, go háirithe mná, daoine óga, daoine ar bheagán oiliúna chomh maith le daoine faoi mhíchumas, agus daoine a mbaineann cúlra imirceach leo. Bacainní ar rannpháirtíocht an lucht saothair a bhaint, lena n-áirítear trí fheabhas a chur ar an rochtain ar oideachas agus cúram na luath-óige agus ar chúram fadtéarmach agus ar cháilíocht an oideachais agus an chúraim sin. Bearta a dhéanamh chun imirce dhleathach náisiúnach tríú tír i ngairmeacha ina bhfuil ganntanas oibrithe a éascú agus a bhainistiú, i gcomhlántacht le soghluaisteacht chothrom an lucht saothair agus leas a bhaint as soláthar saothair agus scileanna ó laistigh den Aontas.

I gcomhréir le cleachtais náisiúnta agus ról na gcomhpháirtithe sóisialta á urramú, na dálaí lena dtacaítear le fás inbhuanaithe pá agus táirgiúlachta a neartú, go háirithe le haghaidh saothraithe ar ioncam íseal agus ar mheánioncam. Leis an margáil faoi phá,

ba cheart dinimic iomaíochais gach Ballstáit a chur san áireamh agus ba cheart rannchuidiú le héagsúlachtaí marthanacha san iomaíochas laistigh den limistéar euro a sheachaint. Rannpháirtíocht éifeachtach na gcomhpháirtithe sóisialta i gceapadh beartas a áirithiú agus an t-idirphlé sóisialta a neartú.

Dreasachtaí chun obair a dhéanamh a neartú tríd an ualach cánach a aistriú ón saothar, lena n-áirítear trí athchóirithe spriocdhírithe ar chórais chánach agus sochair. Gníomhaíocht a dhéanamh chun an bhochtaineacht a chomhrac trí chórais inbhuanaithe cosanta sóisialta agus cuimsithe shóisialta a chosaint agus a neartú, lena n-áirítear rochtain ar thithíocht inacmhainne agus inbhuanaithe.

Straitéis chuimsitheach uile-Aontais a fhorbairt agus a chur chun feidhme chun straitéisí náisiúnta le haghaidh leictriú éifeachtach agus an aistrithe ghlais a chomhlánú agus a thabhairt le chéile, lena n-áirítear trí mhéadú géar ar tháirgeadh fuinnimh in-athnuaite agus trí chiorruithe breise ar úsáid breoslaí iontaise allmhairithe. Go sonrach, tá idirnaisc eangaí leordhóthanacha agus éifeachtúla, go háirithe idirnaisc thrasteorann, ríthábhachtach chun táirgeoirí agus tomhaltóirí a nascadh thar limistéir gheografacha leathana. Dlús a chur leis na hiarrachtaí chun feabhas a chur ar an ullmhacht d'fhorbairtí díobhálacha, lena n-áirítear an t-athrú aeráide agus rioscaí a bhaineann leis an dúlra, go háirithe sna réigiúin is neamhchosanta.

(3) Cobhsaíocht mhaicreacnamaíoch agus airgeadais

Chun comhlíonadh an chreata fhioscaigh nua a áirithiú agus chun feabhas a chur ar an inbhuanaitheacht fiachais, chun na rátaí fáis náisiúnta i nglanchaiteachas i ngach Ballstát a choinneáil mar a mhol an Chomhairle. Leis sin, ba cheart coigeartuithe fioscacha atá difreáilte go hiomchuí agus staid fhioscach fhoriomlán atá beagán crapthach sa limistéar euro a sholáthar in 2025 agus 2026.

Agus straitéisí fioscacha á sainiú, díriú ar cháilíocht agus ar éifeachtúlacht na mbeart caiteachais agus ioncaim a fheabhsú, arb é is aidhm dóibh seachaint cánach agus imghabháil cánach a laghdú, agus na straitéisí a ailíniú le cuspóirí beartais, amhail an t-ualach cánach a atreorú ón lucht saothair chuig boinn chánach nach bhfuil chomh saobhach céanna.

Faireachán a dhéanamh ar rioscaí don chobhsaíocht mhacrairgeadais a bhaineann le cáilíocht sócmhainní, athphraghsáil sócmhainní agus maoirseacht mhacrastuamachta ar an earnáil idirghabhála airgeadais neamhbhainc a neartú.

Agus céimeanna breise á dtógáil chun an tAontas eacnamaíoch agus airgeadaíochta (AEA) a dhoimhniú, na ceachtanna a foghlaimíodh ó cheapadh agus ó chur chun feidhme fhreagairt chuimsitheach bheartais eacnamaíoch an Aontais ar ghéarchéim COVID-19 a bhreithniú. Leanúint de dhul chun cinn a dhéanamh maidir le AEA a dhoimhniú agus lán-urraim á tabhairt do mhargadh inmheánach an Aontais agus é sin a dhéanamh ar bhealach oscailte agus trédhearcach i leith na mBallstát nach bhfuil sa limistéar euro. Leanúint de ról idirnáisiúnta an euro a neartú agus tuilleadh dul chun cinn a dhéanamh san obair ar euro digiteach.

Arna dhéanamh in Strasbourg,

Thar ceann na Comhairle
An tUachtarán